

Sedmero pro výběr auditora

Výběrem auditora se zabývá mnohý finanční ředitel či dozorčí rada. Proces výběru má někdy neformální povahu, jindy je zadáván jako veřejná zakázka. A navíc má ještě auditora určit valná hromada, jak říká zákon. Ale jak vlastně auditora vybírat? Na co vlastně při výběru auditora myslet? Co je důležité a co méně? Následujících sedm bodů by mělo těmto úvahám pomoci. Nejde o výčet kritérií jakkoli povinných, nezbytných či předepsaných. Cílem je upozornit na věci, na které je dobré nezapomenout, při výběru je zvážit nebo alespoň vědět, proč v konkrétní situaci nejsou aplikovatelné.

Znalosti

Pro audit jsou v mnoha případech důležité specifické znalosti a zkušenosti, proto by auditor měl znát podmínky, v nichž auditovaný podnik působí, a měl by mít zkušenosti se shodným či podobným typem podnikání.

Auditor musí být schopen vyhodnotit i ty nejsložitější transakce, které podnik provádí. Výběr auditora by proto měl tyto skutečnosti zohledňovat.

Důvěra

Vybraný auditor a průběh jeho auditu musí být důvěryhodný, aby zpráva auditora plnila svůj účel a přidávala důvěryhodnost účetní závěrce. Zpráva auditora je určena především pro vlastníky, kteří by měli důvěřovat procesu auditu a jeho výsledkům. Proto je konzultace s nimi důležitá.

Nezapomeňme však, že kromě vlastníků existují i další uživatelé zprávy auditora, například banky, zákazníci či odbory.

Očekávání

Přestože je provádění auditu upraveno profesními (auditorskými) standardy s jasně definovanými výstupy a jejich obsahem, konkrétní řešení může být rozdílné. Průběh auditu může mít různou podobu a jeho výstupem nemusí být jen standardizovaná zpráva auditora.

Vybíráme-li auditora, musíme si ujasnit, co všechno očekáváme, co chceme a s jakými výstupy. Nemůžeme spoléhat na to, že nový auditor bude postupovat stejně jako ten dosavadní a jeho služba bude mít stejný průběh a stejné výstupy.

Stěžejním je pochopení základní role auditu a auditora: auditor potvrzuje výsledky a stav společnosti prezentovaný vedením v účetní závěrce, nejde o daňové poradenství ani o kontrolu správnosti daně.

Nezávislost

Aby auditor mohl dobře splnit svou úlohu v posouzení toho, co říká vedení společnosti v účetní závěrce, musí být nezávislý. Obě strany si toho musí být vědomy. Není správné požadovat po auditorovi splnit zadání, které nezaručí jeho nezávislost.

Není možné mít dohodu, která nezávislost auditora výrazně ohrožuje či vylučuje. Pak by práci auditora nebylo možno nazývat auditem.

Výběr

Výběr by měl posuzovat více parametrů a nesoustředit se na jeden, aby bylo možno posoudit znalosti auditora, jeho nezávislost a soulad s očekáváními či požadavky.

Kritéria výběru je nutno stanovit tak, aby se vůbec někdo mohl zúčastnit. Výběr z jedné možnosti není výběrem.

Komunikace

Podstatnou součástí procesu auditu je komunikace auditora s vedením a zaměstnanci účetní jednotky. Audit není jen zkoumání dokumentů. Většinou platí, že auditor, který komunikuje málo nebo vůbec ne, ví o účetní jednotce málo a snadno udělá nesprávný závěr.

Osobní setkání a komunikace hrají velkou roli již při samotném výběru auditora. Auditora lze obtížně vybírat jen podle nějakých dokumentů, když spolupráce s ním je založena na osobním setkávání.

Cena

Cena je důležitá. Nemůže však být jediným kritériem. Když je něco příliš levné, tak to většinou nestojí za nic. Cena, která nepokrývá náklady auditora, může být indikátorem jiných vztahů a představuje velkou hrozbu pro důvěru a nezávislost. Cena by měla reflektovat rozsah a náročnost auditu, ale i jeho rizika.